

XXXI-во ОС на Съюза на архитектите в България

**Информация
за дейността на
централното ръководство през 2019 – 2020 г.**

Уважаеми колеги,

Предлагам на Вашето внимание обобщена информация за дейността на САБ в периода април 2019 – април 2020 г. и април 2020 – юли 2020 г.

1. Организиране и провеждане на XXX извънредно Общо събрание.

Изискването за провеждане на XXX извънредно общо събрание бе формулирано като решение на XXIX ОС.

На събранието беше изнесен доклад на Председателя на УС, разглеждащ актуалното състояние на САБ и натрупалите се през последните не само 10-12, а и 25-30 години проблеми на Съюза.

Беше обсъдена и приета Мандатна програма за период до 2023 г., изготвена от УС и въз основа на анализа и структурирането на задачите, предложени от дружествата и предложенията на централното ръководство. Изпълнението на Мандатната програма е в ход. Самият подход за организиране на дейността с дългосрочна програма, бе възприет позитивно от делегатите и членовете на САБ.

Материалите за събранието – Доклад на Председателя на УС, Мандатна програма и др. бяха своевременно отпечатани в брошура и разпространени сред делегатите на ОС.

По време на ОС, делегатите имаха възможност да оценят и да гласуват за проектите в алтернативния конкурс за пл. „Света Неделя”.

Беше отчетено и обсъдено изпълнението на решенията на XXIX ОС. Бяха взети решения, които са в процес на изпълнение.

Трябва да се отбележи като слабост в провеждането на събранието, че подготвените за разглеждане. „Неотложни промени в Устава на САБ” не бяха подложени на обсъждане и гласуване. Междувременно, през тази година се изясниха още актуални пропуски на Устава.

Най-същественият е липсата на постановки и норми за работата на „регионалните обединения”. Подчертавам, че сегашната практика на управление на Обединение „Сдружени софийски архитекти” противоречи на действащия устав и не може да бъде продължавана. Става дума за вземането на решения само от т.нар. „Съвет на председателите”, чийто компетенции, задължения и права не са разписани в Устава. По този начин, Съветът на председателите, на практика, изземва (неоснователно) правата и функциите на дружествата, така, както те са формулирани в Устава. Ясно е, че с промените в Устава (или с отделен правилник), трябва да се предложи решение на тази необоснована практика.

2. Основна (идеална) дейност на САБ през периода.

2.1. Бяха сформирани работни и експертни групи по „ЗУТ и нормативна база”, „Устав на САБ”, „Закон за архитектурата”, „Проблемите на ОУП на София”, „Авторско право”, „Бяла книга на българския архитектурен модернизъм”, „Издателски съвет на САБ”. В условията на пандемията, за групите бяха направени платформи за общуване в реално време. Сега работата продължава чрез поредица от срещи. Резултатите ще бъдат докладвани в УС и на следващото ОС. Трябва да се подчертае, обаче, че обобщаване на мненията все още е невъзможно да се направи, те са с твърде различна насоченост. Считам, че можем да поставим като задача, работните групи да подготвят обобщени становища за XXXII ОС, които своевременно да се публикуват на сайта на САБ.

2.2. Беше проведен „алтернативен конкурс – консултация” за пл. „Св. Неделя”. Той бе организиран от САБ, регионалното

сдружение на софийските архитекти и КАБ – регионална колегия „София – град”. Проведе се открито докладване и журиране с участието на публиката. Конкурсът на САБ бе отразен в няколко вестника, частни телевизии и по БНР, както и в специален брой на сп. „Архитектура”, посветен на София.

- 2.3. По инициатива на централното ръководство, САБ взе активно участие в заключителните обсъждания по „Визия за София” и подготовката за изготвяне на задание за изменение на ОУП на София. Сформираната експертна група изрази последователна критична оценка към „Визия за София”, подхода на ОП „СОФПРОЕКТ” – ОГП в случая. Стартиралите поредица от професионални дискусии в САБ бяха спрени поради пандемията от КОВИД-19. По предложение на нашите експерти замисляме „многопрофилна” конференция за ОУП София.
- 2.4. По искане от СО, бяха изготвени с участието и на Софийските дружества, и в партньорство със СЛА и регионална колегия „София – град” становище за ПУП на Борисова градина, Наредбата за градската среда на София, Княжеската градина и др.
- 2.5. По искане на Конституционния съд беше изготвено становище по отношение на поставено от Адвокатския съвет искане за ограничаване на възможностите за прилагане на ОУП върху частни имоти. Нашето становище към това намерение бе подчертано критично.
- 2.6. С участието на ССА и КАБ – регионална колегия „София – град” беше инициирана „Приемна за колеги в САБ” по проблемите на административно-техническото обслужване от НАГ и районните администрации. Организиран бяха няколко срещи със същата тематика. Би трябвало ССА да задълбочи контактите с главните архитекти, служителите в администрацията на СО и с нашите представители в ОЕСУТ.
- 2.7. Информационният бюлетин „Български архитект” излиза редовно (с изключение на м. 3 – 4/2020 г. поради пандемията).

- 2.8. Сп. „Архитектура“ излиза ритмично, в частично променен формат – с тематично ориентирани двойни броеве. Бяха издадени бр. 3/4 - 2019 г. „Плевен и областта“, бр. 5/6 – 2019 г. „100 години Баухаус“, бр. 1/2 – 2020 г. „София“ и бр. 3/4 – 2020 г. „Велико Търново и областта“. Предстои (в ход е) подготовката и на бр. 5/6 – 2020 г. „Съвременни проблеми на наследството“. Издателският съвет обсъди перспективен тематичен план и прие метод на работа, при сегашните условия на издаване, и приетата от ОС „Концепция за издаване на сп. „Архитектура“, като се определят екипи за всеки брой поотделно. Обявеният конкурс за издател не даде резултат. Тематични броеве, които се предлагат са „Градоустройство“, „Човекът и жизнената среда“, „Постпространството“, „Водата в архитектурата“, „Родопи“, „Дунавско крайбрежие“, „Черноморско крайбрежие“.
- 2.9. Работната група подготви том I от „Бялата книга на българския модернизъм“. В книгата са отразени проучванията, организирани от САБ чрез анкети с дружествата от 2017 до 2019 г. и обработката на много други източници. Предвижда се събирането на информация и разширяването обхвата на проучванията да продължи. Включени са и теоретични студии по темата „Български архитектурен модернизъм“.
- 2.10. Извършен бе голям обем работа за подготовка за изложба „Искуства на обществения форум“ (проблеми на художествения синтез в архитектурата и материалната среда) Тази изложба се замисля под егидата на Министерство на културата и с подкрепата на МРРБ. Съорганизатор е СБХ, с когото имаме подписано споразумение. На този етап, изложбата се подготвя в дигитален формат, с идея да бъде готова за публично разпространение до края на годината. Имаме желание изложбата да стане традиционно съвместно мероприятие на САБ и СБХ (през две, три или четири години) и да се потърси и международно участие.

- 2.11. Проведеха се „Дни на архитектурата София 2020”: „Дни на отворени врати” в ЦДА, представяне на сп. „Архитектура”, представяне на книги за София. Изложба „Нова софийска архитектура 2015 – 2020 г.”. Представяне на „Бялата книга”. Изложбата бе предложена от „ССА”, като по споразумение със СО, тя бе организирана в пространството под куполите на Ларгото. Привлечени за участие бяха СО, КАБ, СЛА, „Софийски Метрополитен” и др. Дискусия за транспортно-комуникационните проблеми на столичния център.
- 2.12. Беше възстановен „Клубът на младия архитект”. Членовете на клуба проведеха няколко срещи и подготвят свое участие в издаването на сп. „Архитектура”.
- 2.13. Бяха отбелязани с творчески срещи „Денят на архитектурата” 05.10.2020 г. и „Денят на градоустройството” 06.11.2020 г.
- 2.14. Беше взето активно участие в подготовката за участие във Венецианското международно биенале на архитектурата.
- Българското участие бе обсъдено първо на двустранна среща с КАБ, а след това, в поредица от повече от десет срещи в МК и в работната група, назначена от Министъра на културата. Изработен бе статут за участието, който да се ползва нееднократно и който вече е одобрен. След отлагането на Биеналето за 2021 г. ще поставим отново въпроса за евентуално участие в следващото биенале и като цяло, българското участие на биеналето във Венеция.
- 2.15. Участие на САБ в Интерарх 2020. Организацията, все още в начална фаза, беше блокирана от пандемията. Очакванията на основната организация (МАО), с която имаме подписано споразумение за сътрудничество, главно са да популяризираме Интерарх сред колегията. Информация бе публикувана в сайта на САБ и в бюлетина „Български архитект”. Според последните планове на водещия организатор, изложбата ще бъде през ноември т.г., а симпозиума през м. март 2021 г.

3. Взаимодействие с институциите и с организациите със сродна дейност.

- 3.1. Сътрудничеството и взаимодействието с КАБ в регионите се осъществява естествено и текущо. За съжаление, вътрешно-организационните проблеми на КАБ не позволиха на този етап да се обсъдят стратегическите теми на партньорството. На националното ръководство на КАБ бе дадена възможност да ползва за период от три години част от сградата на ЦДА. Чрез сключения за тази цел договор беше регулирано и съвместното ползване на материалната база в цялата страна. Въпреки споровете в София, договорът с КАБ ни поставя в много по-тесни и естествени контакти. Финансовите приходи са – малко над 60 000 лв на година; за тази година бяха преведени своевременно. При сложните проблеми с нашите наематели, този сигурен приход се оказва много важен. Надявам се и вярвам, че това, че ще сме под един покрив ще облекчи общата работа. Предлагам за обсъждане и допълване „Основни насоки за сътрудничество между САБ и КАБ” (Приложение 2). След това, те ще бъдат предложени за обсъждане и от КАБ.
- 3.2. С решение на УС на САБ беше инициирано взаимодействие и сътрудничество с КСБ, КИИП и КИИП – София-град, за което бяха подписани и меморандуми. Замислена е и се подготвя тристранна среща с КСБ и КАБ по проблемите на качеството на инвестиционния процес като цяло. Ще стимулираме провеждането на тази среща до края на годината.
- 3.3. Бяха подписани меморандуми и договори за сътрудничество с УАСГ, ВСУ „Любен Каравелов”, НБУ и СУ „Св. Кл. Охридски”. Бяха осъществени контакти и с ЛТУ, НХА и ВСУ „Черноризец Храбър”. Беше стартирана подготовката на поредица от инициативи, стимулиращи дискусии и общи действия по проблемите на архитектурната наука, образование, квалификация, публицистика. Има проявено разбиране и желание за сътрудничество. Намерението е да я проведем през февруари-март догодина. Актуализирани бяха контактите с НСОРБ.

- 3.4. Със съдействието на ръководствата на университетите, студентите и преподавателите от УАСГ и ВСУ „Л. Каравелов“ активно участваха в отбелязването на 100-годишнината на „Баухаус“ и Алтернативния конкурс за пл. „Св. Неделя“.
- 3.5. Дейността на САБ бе отразена по различни поводи, главно във връзка с алтернативния конкурс за пл. „Св. Неделя“ във в. „Строител“ и „Сега“, по БНР, по БСТ и в TV-1 и TV+. Трябва да се подчертае, че регулярно участие в средствата за масова информация и евентуално разкриване на рубрики е свързано със значителни разходи, които не можем да си позволим (офертите на телевизиите варират от 2000 до 2500 лв за рубрика от ½ час).

4. Организационна дейност.

- 4.1. Управителният съвет на САБ проведе осем заседания. Стенограмите и аудиозаписите се съхраняват в библиотеката и са публично достъпни. На практика, УС е заседавал средно за периода на всеки два месеца. КС присъства на заседанията на УС, взима участие при нужда, провежда редовно и свои заседания, на които реагира на постъпили сигнали.

Организацията на заседанията може да се оцени като добра. Своевременно се разпространяват необходимите материали. Поради отводи на Б. Моллов, М. Давчева и Бл. Вълков бяха кооптирани като нови членове В. Серкеджиев и П. Стрясков (февруари 2020 г.). Всички протоколи с решения на УС се публикуват на уеб сайта на САБ.

Своевременно се проведоха събранията на всички дружества във връзка с XXX и XXXI ОС. Информация за вътрешни и външни събития, както и за заседанията на УС и КС, се изнася текущо в сайта на САБ.

5. Международна дейност.

5.1. Двустранни контакти. Оформен бе договор за сътрудничество с Федерацията на съюзите на мексиканските архитекти (октомври 2019 г.). Отправена бе покана за сътрудничество със Съюза на румънските архитекти, която предстои да се обсъди.

5.2. Сътрудничество с МСА и ACE. САБ участва със свои представители в Генералната асамблея на МСА в Баку, в срещата на президентите на Регион II в Будапеща, в Генералната асамблея на ACE в Барселона и в срещата на ФАЧР в Истанбул. Текущо се оформят отговори и становища по всички въпроси, поставени от МСА и ACE.

Конгресът на МСА – Рио2020 беше отложен за 2021 г. Това ще ни даде възможност още веднъж да обсъдим евентуалното си участие, което ще изисква финансово осигуряване и, съответно, трябва да бъде пестеливо замислено и осъществено.

5.3. САБ поддържа членството си в ИКОМОС към ЮНЕСКО (чрез българска национална секция). Дейностите на ИКОМОС се популяризират чрез нашия сайт.

5.4. САБ поддържа членството си във ФАЧР, който, създаден по инициатива на грузинските архитекти, навърши юбилейните 20 години.

5.5. Поддържат се и се изграждат контакти с български архитекти в чужбина, сложи се началото на привличане на чуждестранни автори за участие в сп. „Архитектура”.

Председател на УС на САБ

.....

/Проф. д-р арх. Тодор Булев/